MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p. Ciołkosz
R.N.

-1- KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 8 IX 1941 /poranny/

WEICHSELSENDER /po ukraińsku/
Niemiecki komunikat wojenny.- Ukraińcy winni skierować broń przeciw swym ciemiężcom.- Żołnierze sowieccy są dla plutokracji angielskiej mięsem armatnim; arcybiskup Canterbury w r.1936 potępił komunizm i ustrój sowiecki. To samo czyniła prasa angielska. Znaczy to, że Anglicy pragną zmiany ustroju w Rosji, czyli zmiażdżenia Sowietów. A obietnice ich robione Stalinowi są nieszczere.

DEUTSCHLANDSENDER /po niemiecku/
Sąd specjalny w Poznaniu pomścił ukrucieństwa popełnione na 672 Niemcach przez byłych funkcjonariuszy policji polskiej i policji pomocniczej, gdy Niemców tych prowadzono do obozu internowanych. Zapadło 18 wyroków śmierci. Głównych sprawców uznano winnymi morderstwa w 133 wypadkach, zaś 16 pozostałych oskarżonych uznano winnymi popełnienia 672 przestępstw./ 5 IX, g.14,15/.
Wywiad z wydawcą Deutsche Zg Im Osten w Rydze: Pismo nasze jest najmłodszym w sieci pism między Poznaniem, a Paryżem, Oslo i południem, których głównym zadaniem jest dostarczanie informacyj żołnierzom. Ponadto prasa w krajach okupowanych informuje ludność miejscową, której przedtem przedstawiano zamiary niemieckie w fałszywym świetle; pod tym względem dziennik niemiecki w Paryżu osiągnął wielkie wyniki. Pismo nasze nie ogranicza się tylko do teraźniejszości. Patrzymy w przyszłość, w której Ryga pod ochroną Niemiec będzie centrum okręgu bałtyckiego. Już dziś ustanawiamy kontakt ze Skandynawią, co wskazuje na znaczenie, jakie mieć będzie Ryga nawiązując do swej długoletniej niemieckiej przeszłości. /6 IX, g.17,30/.

ALPEN /po hiszpańsku/
Niemiecki tygodnik religijny donosi, że Kościół Starokatolicki Związku Utrechckiego został uznany w Gen. Gub. za wyznanie legalne. /_ IX, g.00,30/.

ZEESEN /po niemiecku/
Treuhaender dla administracji obszarów rolnych, jakie mają być rozdane żołnierzom, zakończył w Wartheland prace wstępne.- W Wartheland z 6000 uczniów, którzy zakończyli w tym roku szkoły, 4000 postanowiło pracować na roli. /5 IX, g.22,00/.

ZEESEN /po rosyjsku/
Niemiecki komunikat wojenny.- Klęska floty sowieckiej w Zatoce Fińskiej.- Reportaż z oprowadzania jeńców sowieckich po magazynie Wertheima w Berlinie, w dziale artykułów kuchennych.

JELOEY /po norwesku/
Mowa Quislinga: Dla ludów świata istnieje wybór tylko między judo-kapitalistyczno-demokratycznymi potęgami W. Brytanią, Stanami i Sowietami, a Niemcami, które walczą o nowy zdrowy ład. Hitler zwycięży. Po raz ostatni ostrzegam Norwegów, którzy nie popierają Nasjonal Samling, którzy słuchają B.B.C. i czynią wszystko, by przeszkadzać rządowi w pracy. Szwecja przybiera postawę wrogą dla nowego ładu norweskiego, prasa szwedzka atakuje nas. Szwecja wciąż ulega wpływom judo-kapitalizmu. O ile to nie ustanie, zmuszeni będziemy zastosować represje, stara wrogość między Norwegią, a Szwecją z przed 1905 może wrócić. Szwecja będzie musiała w końcu przystąpić do nowego ładu.

HILVERSUM /po holendersku/
Komisarz Rzeszy ogłasza, że osoby, które po wybuchu wojny Niemiec z Rosją Bolszewicką nie zaprzestały działalności komunistycznej w jakiejkolwiek formie, podlegać będą sądom wojennym i

karze śmierci.

ŻYDZI W GEN. GUB. osadzeni w specjalnych dzielnicach, mają sposobność prowadzenia rzemiosła lub wznowienia swej dawnej pracy, o ile była to praca kwalifikowana. 40% Żydów stanowią rzemieślnicy, krawcy, stolarze itd. Warszawa z 500 tysiącami Żydów, czyli 1/3 całej ludności, jest przykładem rozmiarów dzielnic żydowskich. Firmy niemieckie założyły w nich specjalne warsztaty, w których mieszkańcy mogą pracować pod nadzorem. /6 IX, g.11,45/.

PRAGA /po czesku/

Policja praska zabroniła Żydom wstępu do bibliotek publicznych i wypożyczalni książek, pod karą grzywny do 5 tysięcy Kc., lub aresztu do 14 dni.

BRATISLAVA /po słowacku/

Mowa dr. Tisy: Powierzchowny obserwator może sądzić, że nasza partia nie jest już potrzebna, tak jednak nie jest. Partia jest koniecznym czynnikiem w życiu narodu i państwa, a jej sytuacja jest wyjątkowa, gdyż jest jedyną partią. Program jej oparty jest nie na jakimś pojedyńczym składniku społeczeństwa, lecz na całym narodzie. Naród jest wcieleniem prawa i mocy, państwo jest narzędziem narodu w wykonywaniu tego prawa i mocy, zaś partia wspomaga państwo w realizacji pełnego życia narodowego i zachowaniu słowackiego charakteru narodu słowackiego. Nasze hasło, to hasło Hlinki: "Nie dla nas samych, wszystko dla narodu". /5 IX, g.24,00/.

WROCŁAW /po niemiecku/

W mieście słowackiem .... miała miejsce demonstracja niemiecko-słowackiego braterstwa broni. Dr Tiso podkreślił, że współpraca Słowacji z Wielką Rzeszą nie jest przypadkową. "Nawet jeśli ta współpraca jest niepożądana w Londynie, lub jeżeli Moskwa chce w imieniu chrześcijaństwa dawać Słowacji dobre rady, obracamy się i mówimy z ironicznym uśmiechem nie, dziękujemy. Wolimy trzymać się z Adolfem Hitlerem aż do zwycięskiego końca". /5IX, g.23,00/.

WROCŁAW /po rosyjsku/

Niemiecki komunikat wojenny.- Pogrom floty sowieckiej pod Tallinem.

WROCŁAW /po ukraińsku/

Niemiecki komunikat wojenny - Żołnierze sowieccy są dla plutokratów angielskich mięsem armatnim.

BELGRAD /po rosyjsku/

Niemiecki komunikat wojenny.- Sytuacja Anglii na morzu jest bez porównania gorsza niż w 1918.- Jakkolwiek zdaje się, że konferencja w Moskwie dojdzie do skutku, Anglicy wykręcają się od udzielenia pomocy Sowietom.- Lindberg oświadczył, że rozdźwięki między Anglią i Ameryką rosną, zerwanie jest nieuniknione, a będzie ono oznaczało dla Anglii śmierć. Anglia robi wszystko, by zanim to nastąpi, wciągnąć Amerykę do wojny.- Amerykanie zdają sobie sprawę z katastrofalnej sytuacji bolszewików i dlatego nie wysłali ani jednego transportu.

Na Alasce wylądowały 2 wielkie samoloty sowieckie, przepełnione bolszewikami, z których tylko kilku ma określone zadania. Pozostali to poprostu uprzywilejowani dygnitarze, uciekający z Sowietów.- Zajęcie Dniepropietrowska i Krzywego Rogu, to dla Sowietów utrata 2/3 ciężkiego przemysłu wojennego; ponadto fabryki Leningradu są odcięte; w tych warunkach opór Sowietów nie potrwa już długo.- Dobre zarobki kobiet niemieckich /przykłady - 250-300 Mk. miesięcznie/.

Odezwa do ideowych komunistów: Doświadczenie wykazało sztuczność i fałsz doktryny Marksa. Budienny i Łozowski zwarjowali: pierwszy wzywa zwycięskich żołnierzy niemieckich do przechodzenia na stronę sowiecką, drugi mówi o chęci Mussoliniego wycofania armii włoskiej z frontu wschodniego - W armii sowieckiej niema urlopów, zaś w armii niemieckiej są.- Oświadczenie Moore Brabazona.

Bolszewicy głoszą, że Niemcy wprowadzili w Europie pracę przymusową. Jest to cyniczne kłamstwo: to Sowiety w ciągu 23 lat zmuszały lud rosyjski do niewolniczej pracy, zaś w Niemczech jest tylko służba w obozach pracy dla młodzieży w określonym wieku. Kłamstwa sowieckie o wyzysku i grabieży Europy przez Niemców są oczywiste: Robotnicy francuscy, pracujący w przemyśle niemieckim, przekazali rodzinom we Francji w ubiegłym półroczu 102 miliony Mk. /6 IX - g.19,15/.

Stalin nie wierzy w socjalizm. On i jego klika trzymają się władzy, gdyż daje im dobrobyt. Rezydencja czerwonych władców pod Moskwą, to szereg luksusowych willi we wspaniałym parku. Stalin mieszka w domu nr 7 CKW partii. Moskwę rozbudowywano pod kątem bezpieczeństwa przejazdów. W tym celu rozszerzono Arbat i szereg innych ulic. W Domu Rządu w Moskwie dostojnicy mają 8 pokojowe mieszkania, służbę, samochody, nawet specjalne pociągi. W Moskwie istnieje Instytut Badań Medycznych, który zajmuje się wyłącznie problememprzedłużenia życia, bo Stalin ma lat 60 i boi się śmierci.

BELGRAD /po ukraińsku/

Niemiecki komunikat wojenny.- W Moskwie i Leningradzie wprowadzono sądy wojenne.- Niemcy dobrze traktują jeńców: w Grecji wszystkich zwolniono.- Nędza ludu ukraińskiego, luksusowe życie dygnitarzy sowieckich.- Na terenach zajętych wyznaczono kierowników kołchozów i sowchozów z miejscowej ludności; zbiory są własnością pracujących i mogą być sprzedawane z wolnej ręki; w przyszłości sowchozy i kołchozy będą podzielone między pracowników.- Ukraińcy, do walki o wolną narodową Ukrainę, którą chcą stworzyć Niemcy.

W roku 1654 Chmielnicki poddał Kozacczyznę Moskwie. Katarzyna Rozpustna zniszczyła Zaporoże. Po carach bolszewicy niszczyli naród ukraiński. Gdy im się to nie udało, pozwolili mówić po ukraińsku i wprowadzili szkoły, ale tylko poto, by siać zarazę komunistyczną. Ci, co myśleli, że bolszewicy dobrze życzą narodowi ukraińskiemu, rozczarowali się. Skrypnik odebrał sobie życie. Lecz kłamstwo robiło swoje i nie wiadomo, jaki byłby los narodu ukraińskiego, gdyby nie zwycięski oręż niemiecki.- Bolszewikom w kilku punktach udało się przekroczyć Dniepr: oddziały te zostały zniszczone.- Mimo wysiłków Sowietów Finlandia i Rumunia nie chcą zawierać pokoju. /6 IX, g.22,00/.

Ukraińcy z Lewobrzeża! Bądźcie godni swej tradycji! Z Lewobrzeża wyszedł twórca nowoczesnej literatury ukraińskiej Kotlarewski. Na Lewobrzeżu nie zamierał nigdy ruch ukraiński! Zrzućcie jarzmo bolszewickie!- Dla Ukraińców narodowy socjalizm jest zbawieniem.- Strzeżcie mienia!

BUKARESZT /po rosyjsku/

Komunikaty wojenne.- Bolszewicy przez 24 lata wyzyskiwali ludność.- Niemcy walczą o nową wolną Rosję.

LAHTI /po fińsku/

Premier serbski Newicz wydał odezwę do ludności, w której gwarantuje bezpieczeństwo osobiste i wzywa do przestrzegania przepisów, których szanowanie w razie potrzeby będzie zapewnione siłą zbrojną. Sabotaże będą tępione bezlitośnie.

LAHTI /po rosyjsku/

Dla utrzymania ludności w strachu, bolszewicy urządzają co pewien czas procesy "szkodników". Nieliczni oskarżeni zjawiają się przed sądem, zaś aresztuje się dziesiątki tysięcy ludzi, o których nigdy więcej nic nie słychać.- Większa część budżetu Sowietów szła na armię, która, jak się okazało, jest dobrze uzbrojona i ma pierwszorzędny sprzęt, zaś żołnierz bije się z wielkim poświęceniem. Przyczyną klęsk sowieckich jest tylko nieudolność dowództwa.- List otwarty jeńca sowieckiego.

Dowódca 43 dywizji sowieckiej gen. Kirpicznikow robi wrażenie człowieka zdolnego i poważnego. Twierdzi on, że przyczyną niepowodzeń sowieckich jest niepopularność wojny i złe stosunki między dowódcami, a politrukami i komisarzami.

Donoszą z Berlina, że artyleria niemiecka koncentruje ogień głównie na elektrowni Leningradu.- Odezwa do ludności Leningradu.- Ludność rosyjska w Vijpuri i innych miejscowościach wita wojska fińskie jak zbawców.- Wiadomości o ludzkim traktowaniu jeńców przez wojska niemieckie dają dodatnie wyniki: kilka garnizonów poddało się bez wystrzału. /7 IX, g.8,10/.

"STARA GWARDIA" /po rosyjsku/

Sytuacja Leningradu jest beznadziejna. To samo jest z Kijowem i Odessą. W Kijowie panuje najdzikszy terror NKWD.- Stalin i jego kamaryla wywieźli złoto stanowiące pokrycie pieniędzy sowieckich do Ameryki dla zakupu broni. Pieniądz więc niema wartości, pozbywajcie się go, kupujcie, co się da.- Ruch Leninowski poczynił wielkie postępy; mamy szereg placówek w całej Rosji. Nadamy ich komunikaty: Leningrad: Robotników wysłano na front, zastępują ich kobiety i dzieci; dzień pracy przedłużono do 12 godzin; brak żywności i lekarstw, brak lekarzy; terror NKWD. /Uwaga: Speaker następnie wywoływał Moskwę, Kijów i Irkuck, lecz dalsze komunikaty były niemożliwe do odebrania/./5 IX, g.23,30/.

RZYM /po rosyjsku/

Komunikaty niemiecki i włoski.- Anglia pchnęła Francję do wojny, gdyż Francja był mocarstwem europejskim, a celem Anglii jest zniszczenie Europy.- Stalin zawarł sojusz z Churchillem, zaciętym wrogiem Sowietów. Anglia chce zniszczenia Rosji, o czym świadczy mowa Frazera. Anglia pragnie pozbyć się rywala w Azji.- Niemcy wysyłają zboże do Finlandii.

Donoszą z Londynu, że przedstawiciele państw bałtyckich zażądali od Foreign Office uznania niepodległości tych państw. Anglicy są w kłopocie, gdyż uznanie państw oswobodzonych przez Niemcy, to potępienie sowieckiego sojusznika, zaś odmowa obaliłaby tezę, że Anglia walczy o wolność małych narodów.- V.B. stwierdzą, iż gdy cała Europa zjednoczyła się przeciw bolszewizmowi, Żydzi pragną go nie tylko obronić, lecz rozszerzyć jego zasięg. W Anglii i Ameryce silnie wzrosła agitacja komunistyczna.

MOSKWA /po polsku/

Komunikat SBI.- Przemysłowiec szwajcarski, który niedawno był w Niemczech, mówi o pesymiźmie przemysłowców niemieckich.- Niemcy przewożą z powrotem do Francji urządzenia fabryczne, gdyż przemysł francuski ma pracować na potrzeby Niemców.- Dwaj korespondenci amerykańscy przywieźli list do Roosevelta od jego przyjaciół włoskich w Rzymie. W liście wyrażona jest nadzieja, że Ameryka i Anglia umolnią Włochy z pod wpływów niemieckich./4 IX, g.21,45/.

Niemcy znęcają się nad ludnością zajętych terenów. Pod Żłobinem wymordowano rodzinę buchaltera kołchozu Saszy Tyszkiewicza. Przybywszy do mieszkania, zastał on trupy żony, matki i 2 sióstr. Mszcząc się Tyszkiewicz rzucił granat ręczny w samochód niemiecki, zabijając wszystkich siedzących w nim oficerów, sam zaś zginął ugodzony odłamkiem granatu. W Dniepropietrowsku zamęczono 3 kobiety. /Szereg dalszych przykładów/.- Gazette de Lausanne pisze o ciężkiej sytuacji wewnętrznej Niemiec; dzień pracy przedłużono do 16 godzin, brak robotników wykwalifikowanych; między władzami wojskowymi, a cywilnymi są rozdźwięki w sprawie zwolnienia z wojska robotników kwalifikowanych.- W Cambridge odbędzie się tydzień przyjaźni anglo-sowieckiej. /6 IX, g.13,30/.

Niemcy patrzą z góry na Słowian, choć ci wydali Puszkina, Mickiewicza, Tołstoja, Chopina itd. Wymordowano 3 miliony Polaków, od 2 lat panuje w Polsce głód. To samo dzieje się w innych podbitych krajach słowiańskich. Obecna wojna to dla Słowian śmierć lub zwycięstwo. Koalicja słowiańska wraz ze Związkiem Radzieckim rozbiją hitleryzm.

W oddziałach austriackich panuje niezadowolenie z powodu głodowych racyj żywnościowych.- W jednym z miast angielskich miała miejsce wielka demonstracja komunistyczna; uchwalono rezolucję, żądające udzielenia ZSRR wszelkiej pomocy.- Donoszą z Berna, iż premier serbski Nedicz wzywa naród serbski do współpracy z Niemcami. /6 IX, g.21,45/.

Lekarz niemiecki dr Fischer, który przeszedł na stronę sowiecką, mówi, że Niemcom brak lekarzy i środków leczniczych; na jednym odcinku frontu z 900 rannych żołnierzy, 500 zmarło nie doczekawszy się pomocy lekarskiej.- Ruch partyzancki w Polsce rośnie. Wiener Tageblatt donosi o straceniu 2 partyzantów polskich. Pod Radomiem powstanie chłopskie, wywołane bezwzględnymi rekwizycjami, trwało kilka dni. Pod Rozwadowem w katastrofie kolejowej zginęło 40 żołnierzy niemieckich.- W Finlandii panuje przygnębienie, zbiory były złe, grozi głód, kobiety są przeciw wojnie. /7 IX, g.7,15/.

Wojska niemieckie są ciągle nękane przez partyzantów. Na zajętych terenach Ukrainy faszyści barbarzyńsko znęcają się nad ludnością, mordują tysiące ludzi i gwałcą kobiety. Chłopi, którym zrabowano mienie, uciekają do partyzantów.- Wojska włoskie okupujące Grecję, ponoszą duże straty, zadawane przez greckich partyzantów; są liczne wypadki sabotażu; w Atenach dokonano zamachu na premiera greckiego rządu marionetkowego.- Niemcy utworzyli w Serbii rząd marionetkowy i chcą organizować armię serbską, by zapobiec tworzeniu się oddziałów partyzanckich.- Adm. Röder przybył do Sofii, poczym udał się do Salonik na inspekcję floty włoskiej.- W Sowietach rozpoczęto zbiór bogatego urodzaju buraków cukrowych.

MOSKWA /po rosyjsku/

Komunikat SBI.- Łozowski /konferencja prasowa/: Gwałty i rabunki niemieckie, silne tendencje pokojowe w Finlandji, doniesienia o rokowaniach nie odpowiadają faktom.- Pismo tureckie Tan stwierdza, że pierwszy rok wojny był okresem sukcesów niemieckich, drugi zaś cechuje załamanie się ofenzywy niemieckiej na Egipt i niespodziewany opór armii czerwonej.

4 IX przybył do Moskwy ambasador polski SSRR p. Kot. Witali go szef protokółu Mołoczkow, szef 4-go departamentu Kom. Spr. Zagr. Nowików, szef departamentu spraw zagranicznych Kom. Obrony płk. Jewstigniew, członkowie Ambasady Polskiej z chargé d'affaires p.Rettingerem na czele, członkowie Ambasady Brytyjskiej z radcą ambasady p. Baddeley na czele i członkowie Misji Czeskiej z posłem czeskim p. Fierlingerem na czele.- W okolicy Radomska w Polsce w końcu sierpnia wybuchło powstanie chłopów na tle bezwzględnych rekwizycyj niemieckich; oddziały karne wysłane z Radomska napotkały na tak poważny opór, że musiano zawezwać pomocy z Częstochowy; po stłumieniu powstania wielka ilość wieśniaków uciekła do oddziałów partyzanckich; dywersje i sabotaże szerzą się w całej Polsce, ludność morduje agentów Gestapo i policjantów niemieckich, surowe represje nie odnoszą skutków/7 IX, g.10,45/.

Prawda: Gdyby nie stworzono drugiej bazy węglowo-metalurgicznej i wielkiego przemysłu na wschodzie, Sowiety byłyby bezbronne. Dzięki wieloletnim przygotowaniom Sowiety są przygotowane na wszelką ewentualność, na masową produkcję wszelkich rodzajów broni. Trzeba podnieść do maksimum eksploatację tych zasobów. Wróg zajął przejściowo kopalnie Krzywego Rogu, tym bardziej więc trzeba wyzyskać olbrzymie złoża żelaza na Uralu i gdzie indziej. Robotnicy Dombasu winni stać się wzorem dla innych. Zwiększyć trzeba produkcję nafty i usprawnić wszędzie technikę produkcji. Wszystkie zasoby techniczne Związku Sowietów muszą być zmobilizowane dla celów obrony./5 IX, g.6,00/.

Działalność partyzantów na Ukrainie i Białorusi /Uwaga: Rozgłośnie moskiewskie cytując przykłady akcji partyzantów na Ukrainie i Białorusi wymieniają zawsze miejscowości leżące na wschód od granicy polsko-sowieckiej, ustalonej traktatem ryskim, nigdy zaś nie są wymieniane miejscowości położone na zachód od tej linii, tj. na terenach nazywanych w okresie okupacji sowieckiej "Zachodnią Ukrainą" i "Zachodnią Białorusią"/.- Wielkie braki sanitarne armii niemieckiej; 50% rannych pozostaje bez opieki, śmiertelność jest bardzo wysoka.- W krajach okupowanych rosną sabotaże.- W Finlandii rośnie niezadowolenie, w Helsinkach aresztowano kilku członków Parlamentu za krytyczne stanowisko wobec polityki Rządu i prowadzenia wojny.- Donoszą ze Sztokholmu, że Quisling zachorował, krążą pogłoski, że został on otruty.

W Anglii odbyły się liczne wiece robotników, na których uchwalono rezolucje, stwierdzające solidarność z robotnikami sowieckimi.- Na depesze z wyrazami solidarności Kalinin wysłał odpowiedzi do Związku Zawodowego robotników Johannesburga, do Ukraińców, Polaków i Litwinów w Revelstoke, Columbia Br., do Czechów w Montrealu i do Ukraińców

w Montcartier w Kanadzie.- Donoszą z New Yorku, że w wielu Stanach o licznej ludności słowiańskiej czynione są przygotowania do kongresu Słowian w Pittsburgu.- TASS donosi z New Yorku, że 3 organizacje litewskie w Stanach, reprezentujące 18 tysięcy członków, utworzyły Komitet Litewski dla niesienia pomocy lękarskiej w Sowietach.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze.

Ankara. Donoszą z Sofii, że Niemcy przygotowują się do ataku na Baku od strony morza przez Batum i od strony Persji. W portach bułgarskich gromadzone są statki. Parlament bułgarski uchwalił ustawy antysabotażowe. W Rumunii panuje wielkie niezadowolenie wskutek znacznych strat pod Odessą. Niemcy koncentrują wojska w Bułgarii, lecz panuje tu przekonanie, że Anglia jeszcze nie może próbować ataku na Bałkany, zaś Niemcy nie mogą przy obecnej sytuacji na wschodzie atakować Turcji. Niemcy transportują wojska do Afryki w poprzek Morza Śródziemnego, gdyż Francuzi odmówili zgody na dalszy transport wojsk wzdłuż wód terytorialnych Afryki Francuskiej.- Moskwa. W dniach 8 i 28 VIII Niemcy przeprowadzili silne ataki na Kijów, które zostały odparte. Odparto również wszystkie ataki na Odessę i Leningrad; pod Leningradem Niemcy zostali odrzuceni o kilkanaście km.- New York. Himmler ogłosił, iż organizuje specjalną "służbę informacyjną", która będzie mieć postać masowego wzajemnego szpiegowania się Niemców. Świadczy to, że Gestapo nie może zapobiec krążeniu informacyj podawanych szeptem.- Tokio. Japan News Week odzwierciedlający nieraz poglądy M.S.Z. zamieścił silnie antyosiowy artykuł.- New York. Źródła nieoficjalne stwierdzają, że Herriot jest więźniem Gestapo. Pismo Jusui wyraża przekonanie, że Hitler przegrać może wojnę pod koniec trzeciego roku.- Budapeszt. Gen. Werth szef sztabu węgierskiego ustąpił.

Korespondenci.

H. Flannery, Berlin. Wracam z Hamburga, gdzie zniszczenie jest bardzo małe, nie zwiedziłem tylko zewnętrznego portu. Prasa niemiecka donosi o skazaniu szeregu osób za opuszczenie pracy.- R. Magidow, Moskwa. Pod Odessą wybudowano milion przeszkód.- M. Agronsky, Ankara. Clodius przybył do Stambułu. Ma on rokować o zakup całego eksportu Turcji. Ponieważ jednak przewóz tych artykułów do Niemiec jest fizycznie niemożliwe w olbrzymiej większości, Clodius, który zdaje sobie z tego sprawę, ma niewątpliwie inne cele.- E. Murrow, Londyn. Mowy Churchilla i Mackenzie King'a ostrzegają Amerykę, że dotychczasowa pomoc jest za mała. Nie zawierają one optymizmu co do Rosji. Według miarodajnych źródeł Rosjanie stracili 2 - 3 milionów ludzi, zaś Niemcy 1,750 tysięcy.- E. Severei, Waszyngton. Rząd zamierza domagać się zmiany ustawy o neutralności, by statki Stanów mogły dopływać do portów obecnie zakazanych. Liczyć się bowiem trzeba z takim wzrostem produkcji, że statki dotąd przewożące dostawy, nie wystarczą. W sierpniu wyprodukowano 1854 samoloty.- C. Lanius, Berlin. Niektórzy zapowiadają upadek Leningradu za 10 dni, inni zaś są zdania, że opór potrwa znacznie dłużej. Niemcy przyznają, że opór Rosjan jest potężny.- W. Stringer, Boston. Są oznaki, że Anglicy przygotowują się do nowej kampanii w Libii.

Z OSTATNIEJ CHWILI

WEICHSELSENDER /po ukraińsku/
Niemiecki komunikat wojenny.-
Wezwanie młodzieży całego świata do młodzieży ukraińskiej:
Młodzież ukraińska na terenie Związku Sowietów jest zatruta fałszywymi frazesami. Wmawiano w nią, że żyje w państwie socjalizmu, podczas gdy było to państwo eksploatacji jakiej nie widział dotąd świat: Prawdziwy socjalizm, to socjalizm niemiecki, który rzeczywiście zniósł wyzysk i obalił panowanie plutokracji. Dlatego młodzież niemiecka walczy odważnie za swą ojczyznę, a obecnie chce wyzwolić również i was, robotników, chłopów i inteligencję ukraińską.

(Po powyższym wstępie wygłoszono krótkie apele do młodzieży ukraińskiej w różnych językach, każdorazowo z przekładem na ukraiński.)

Po włosku: młodzież włoska wita młodzież ukraińską! Bijemy się nie przeciw wam, lecz za waszą wolność.

Po fińsku: chwyciliśmy za broń, by wywalczyć wolność również i dla waszego narodu.

Po węgiersku, słowacku i rumuńsku: treść analogiczna (przekładu na ukraiński nie podano).

Po chorwacku: trzeba walczyć przeciw Żydom, w walce tej naród chorwacki idzie ręka w rękę z wami.

Po hiszpnasku: znamy bolszewików z własnego doświadczenia i dlatego posłaliśmy oddziały młodzieży, by się biły o obalenie bolszwizmu. Niech żyje Hiszpanja, niech żyją Niemcy, niech żyje Ukraina!

Po francusku: młodzież nasza walczy ramię w ramię z Niemcami przeciw bolszewizmowi. Oddziały francuskie wyruszyły już na pole walki.

Po holendersku: młodzież holenderska zwalcza bolszewizm. (Przekładu nie podano).

Po norwesku: młodzież norweska chce stać w szeregach bojowników walczących z bolszewizmem i bić się o wolną Ukrainę.

Po duńsku: treść niemal dosłownie ta sama co po norwesku.

Po niemiecku: młodzież niemiecka bije się nietylko za Niemcy, ale i o wolną Ukrainę. Niesiemy wam wolność!

(Następnie speaker oświadczył, że nadeszły również pozdrowienia i wezwania podobnej treści od młodzieży POLSKIEJ, ESTONSKIEJ, ŁOTEWSKIEJ I LITEWSKIEJ, jednak ani wezwań ani przekładów nie podano). (7.IX.g.18.20).

WEICHSELSENDER (po rosyjsku)

Młodzież świata do młodzieży rosyjskiej. Młodzieży rosyjska! Wspomnij obietnice bolszewików z 1917 roku i zdaj sobie sprawę, jaka jest rzeczywistość. Zamiast wolności panuje niewola. Młodzież całego świata idzie do walki po stronie Niemiec.

(Nadano następnie krótkie apele po włosku, fińsku, węgiersku, francusku, duńsku, hiszpańsku, holendersku, norwesku i niemiecku z przekładem na rosyjski. Były to niemal jednobrzmiące deklaracje ochotników, którzy zaciągnęli się do walki przeciw Sowietom: idziemy walczyć z bolszewizmem o wolność Rosji. (7.IX.g.19.15).

[illegible]T (po rosyjsku)

Koła polskie w Stambule otrzymały wiadomość, że jeńcy polscy w Sowietach nie chcą się zaciągać do tworzonego na podstawie umowy polsko-sowieckiego ochotniczego korpusu polskiego na terenie Sowietów. Wskutek tego organizacja korpusu idzie źle. Jeńców posyłają na południe, na pogranicze Turcji. (7.IX.g.15.15).

MOSKWA - MIĘDZYNARODOWY ANTYFASZYSTOWSKI WIEC KOBIET.

Przewodnicząca Walentyna Grizodubowa. Przemawiają następnie Zinaida Trojckaja, inżynier kolejowy, śpiewaczka Basowa, nauczycielka Sokołowska, pisarka Anna Karawajowa, inżynier z Dnieprostroju Tatiana Fiodorowa, stachanówka Marja Kuzniecowa, sekretarka CK Profsojuzów Klaudia Nikołajewa, Maryna Raćkowa, członek Mossowietu Popowa, działaczka rumuńska Anna Palke, pisarka niemiecka Marta Arezze(?) oraz oraz znana komunistka hiszpańska Ibarurri ("La Passionaria"). Na zakończenie wiecu ogłoszono odezwę do kobiet świata z wezwaniem o pomoc w walce z faszyzmem. Z treści odezwy wynika, że była ona skierowana w pierwszym rzędzie do kobiet angielskich i amerykańskich.